

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 71/20
Λουξεμβούργο, 11 Ιουνίου 2020

Απόφαση στην υπόθεση C-378/19
Prezident Slovenskej republiky

Το γεγονός ότι, στη Σλοβακία, η εξουσία διορισμού και παύσεως του προέδρου της εθνικής ρυθμιστικής αρχής περιήλθε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στην Κυβέρνηση δεν συνιστά, αφ' εαυτού, παράβαση της οδηγίας για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

Ομοίως, υπό την επιφύλαξη ότι δεν θίγεται η ανεξαρτησία της ρυθμιστικής αρχής, η Σλοβακία μπορεί, προς διασφάλιση της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, να προβλέπει τη συμμετοχή εκπροσώπων των υπουργείων της σε ορισμένες διαδικασίες ενώπιον της ως άνω αρχής

Τον Οκτώβριο του 2017, ο Πρόεδρος της Σλοβακίας άσκησε ενώπιον του Ústavný súd Slovenskej republiky (Συνταγματικού Δικαστηρίου, Σλοβακία) προσφυγή με την οποία ζήτησε να διαπιστωθεί ότι ορισμένες εθνικές διατάξεις που σχετίζονται με την Úrad pre reguláciu siet'ových odvetví (ρυθμιστική αρχή των βιομηχανιών δικτύων, Σλοβακία)¹, η οποία αποτελεί «εθνική ρυθμιστική αρχή» κατά την έννοια ιδίως της οδηγίας για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας², δεν συμβιβάζονταν προς το Σλοβακικό Σύνταγμα, σε συνδυασμό με το δίκαιο της Ένωσης.

Η νυν Πρόεδρος της Σλοβακίας, η οποία συνέχισε τη διαδικασία που είχε κινήσει ο προκάτοχός της, θεωρεί ότι ο Σλοβάκος νομοθέτης επέφερε διττή προσβολή στη διασφαλιζόμενη από την οδηγία ανεξαρτησία της σλοβακικής ρυθμιστικής αρχής. Η πρώτη προσβολή συνίσταται, όπως υποστηρίχθηκε, στη μετάθεση της εξουσίας διορισμού και παύσεως του προέδρου της εν λόγω αρχής, από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, που εκλέγεται άμεσα από τους πολίτες, στην Κυβέρνηση. Η δεύτερη προκύπτει, όπως υποστηρίχθηκε, από τη διεύρυνση της ομάδας των μετεχόντων στη διαδικασία καθορισμού των τιμών ενώπιον της ως άνω αρχής ώστε να συμπεριλαμβάνονται σε αυτήν εκπρόσωποι εθνικών υπουργείων που, στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας, θεωρείται ότι προασπίζουν το δημόσιο συμφέρον.

Στο πλαίσιο αυτό, το Ústavný súd Slovenskej republiky ερωτά το Δικαστήριο αν η οδηγία για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία αποσκοπεί ειδικώς στην ενίσχυση της ανεξαρτησίας της ρυθμιστικής αρχής, αντιτίθεται στις επίμαχες εθνικές διατάξεις.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η οδηγία για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας επιβάλλει στα κράτη μέλη να διασφαλίζουν, μέσω απαιτήσεων σχετικών με τα μέλη του προσωπικού της εθνικής ρυθμιστικής αρχής και τα πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα με τη διοίκησή της, ότι η ως άνω αρχή ασκεί τα ρυθμιστικά καθήκοντά της χωρίς να υπόκειται σε οποιαδήποτε εξωτερική επιρροή. Ωστόσο, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η οδηγία δεν διευκρινίζει ποια αρχή ή ποιες αρχές των κρατών μελών θα έπρεπε να είναι επιφορτισμένες με τον διορισμό και την παύση των μελών του συμβουλίου ή των στελεχών της ανώτερης διοικήσεως της εθνικής ρυθμιστικής αρχής, και ιδίως του προέδρου της εν λόγω εθνικής ρυθμιστικής αρχής.

Κατά συνέπεια, και λαμβανομένης υπόψη της ευρείας διακριτικής ευχέρειας που διαθέτουν τα κράτη μέλη όσον αφορά την επιλογή της μεθόδου και των μέσων για την εφαρμογή των οδηγιών που θεσπίζονται από την Ένωση, **η οδηγία για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας δεν**

¹ Οι διατάξεις αυτές περιλαμβάνονται στον νόμο 250/2012, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο 164/2017.

² Οδηγία 2009/72/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/EK (ΕΕ 2009, L 211, σ. 55).

απαγορεύει να έχει η κυβέρνηση κράτους μέλους τη δυνατότητα να διορίζει και να παύει τον πρόεδρο της εθνικής ρυθμιστικής αρχής, εφόσον διασφαλίζεται δεόντως η ανεξαρτησία της ως άνω αρχής, πράγμα που εναπόκειται, εν προκειμένω, στο Ústavný súd Slovenskej republiky να εξακριβώσει υπό το πρίσμα του σλοβακικού δικαίου.

Όσον αφορά τη δεύτερη προσβολή που ο Σλοβάκος νομοθέτης επέφερε, όπως υποστηρίχθηκε, στην ανεξαρτησία της εθνικής ρυθμιστικής αρχής, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η ως άνω αρχή οφείλει να λαμβάνει τις αποφάσεις της αυτόνομα, μόνον με βάση το δημόσιο συμφέρον, προκειμένου να διασφαλίζει τον σεβασμό των σκοπών που επιδιώκονται με την οδηγία, χωρίς να υπόκειται σε εξωτερικές οδηγίες προερχόμενες από άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.

Συναφώς, το Δικαστήριο επισημαίνει, εντούτοις, ότι **η οδηγία δεν απαγορεύει τη συμμετοχή εκπροσώπων εθνικών υπουργείων σε ορισμένες διαδικασίες σχετικές με τον καθορισμό των τιμών**, οι οποίες αφορούν, ειδικότερα, την πρόσβαση στο δίκτυο μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και τη μεταφορά και τη διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας. Επομένως, τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίζουν κανόνες που επιτρέπουν την εν λόγω συμμετοχή, εφόσον εξακολουθεί να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία της εθνικής ρυθμιστικής αρχής κατά τη λήψη αποφάσεων, πράγμα που εναπόκειται, εν προκειμένω, στο Ústavný súd Slovenskej republiky να εξακριβώσει.

Επομένως, το γεγονός ότι οι επίδικες διατάξεις προβλέπουν τη συμμετοχή εκπροσώπων εθνικών υπουργείων σε ορισμένες διαδικασίες σχετικές με τον καθορισμό τιμών δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκην, και ως εκ του λόγου αυτού και μόνον, ότι η επίμαχη εθνική ρυθμιστική αρχή δεν ασκεί τα σχετικά με τα τιμολόγια καθήκοντά της κατά τρόπο ανεξάρτητο. Ομοίως, η οδηγία για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας δεν αντιτίθεται στο να έχει η κυβέρνηση κράτους μέλους τη δυνατότητα, ιδίως μέσω της συμμετοχής εκπροσώπων των υπουργείων της στις προαναφερθείσες διαδικασίες, να προβάλει την άποψή της ενώπιον της ρυθμιστικής αρχής όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο εκτιμά ότι η εν λόγω αρχή θα μπορούσε να λάβει υπόψη το δημόσιο συμφέρον στο πλαίσιο των ρυθμιστικών καθηκόντων της.

Ωστόσο, η συμμετοχή αυτή και, ιδίως, **οι γνώμες που διατυπώνουν οι ως άνω εκπρόσωποι κατά τη διάρκεια των εν λόγω διαδικασιών δεν μπορούν να έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα ούτε σε καμία περίπτωση να θεωρούνται**, από την εθνική ρυθμιστική αρχή, **ως οδηγίες** με τις οποίες αυτή θα όφειλε να συμμορφωθεί κατά την άσκηση των καθηκόντων της και των αρμοδιοτήτων της. Επιπλέον, στις περιπτώσεις που τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της εν λόγω αρχής που προβλέπονται στην οδηγία για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας προσδίδουν στις αποφάσεις της εν λόγω αρχής υποχρεωτικό χαρακτήρα και άμεση εφαρμογή, η συμμετοχή των ως άνω εκπροσώπων στις επίμαχες διαδικασίες δεν πρέπει να επηρεάζει τα ως άνω χαρακτηριστικά των αποφάσεων. Ειδικότερα, οι κανόνες σχετικά με τη συμμετοχή των εκπροσώπων εθνικών υπουργείων δεν μπορούν να απαιτούν να έχουν γίνει προηγουμένως δεκτές ή να έχουν εγκριθεί οι αποφάσεις της εθνικής ρυθμιστικής αρχής από τους ως άνω εκπροσώπους, πριν από την εφαρμογή τους.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 3205